

Trafikutskottets betänkande 2020/21:TU13

Utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om att körkort som har utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket under vissa förutsättningar ska få bytas ut mot likvärdiga svenska körkort. Syftet med lagen är att underlätta för personer som innehar körkort utfärdade i Färöarna eller Förenade kungariket att bo, arbeta och studera i Sverige.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

Behandlade förslag

Proposition 2020/21:126 Utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden.....	5
Utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket.....	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:126.

Stockholm den 29 april 2021

På trafikutskottets vägnar

Jens Holm

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jens Holm (V), Magnus Jacobsson (KD), Teres Lindberg (S), Denis Begic (S), Maria Stockhaus (M), Jasenko Omanovic (S), Sten Bergheden (M), Jimmy Ståhl (SD), Anders Hansson (M), Thomas Morell (SD), Johan Büser (S), Elin Gustafsson (S), Helena Gellerman (L), Patrik Jönsson (SD), Emma Berginger (MP), Åsa Coenraads (M) och Mikael Larsson (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2020/21:126 Utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket. Inga motioner har inkommit med anledning av propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till propositionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen behandlas ett lagförslag som innebär att körkort som har utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket under vissa förutsättningar ska få bytas ut mot likvärdiga svenska körkort. Propositionen utgår ifrån Infrastrukturdepartementets promemoria Erkännande och utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket från hösten 2020.

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2021.

Utskottets överväganden

Utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i körkortslagen som innebär att kretsen av länder från vilka körkort får bytas ut mot likvärdiga svenska körkort vidgas till att omfatta även Färöarna och Förenade kungariket. Utskottet anser att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformat.

Bakgrund

Körkortsregleringen i Sverige

Körkortsregleringen är i stora delar harmoniserad inom EES genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG om körkort. I Sverige är direktivet genomfört framförallt i körkortslagen och i körkortsförordningen. I 6 kap. 7 § körkortslagen finns regler om möjligheten att efter ansökan byta ut ett utländskt körkort mot ett likvärdigt svenskt körkort. Möjligheten är dock begränsad till körkort som gäller i Sverige och som är utfärdade i en stat inom EES, Schweiz eller Japan. Det krävs vidare att innehavaren är permanent bosatt i Sverige. Körkortets giltighet måste också kontrolleras, och för vissa behörigheter krävs att innehavaren i samband med ansökan visar att de medicinska kraven för att ha en sådan behörighet är uppfyllda.

Förenade kungariket

Förenade kungariket lämnade Europeiska unionen (EU) den 1 februari 2020. Sedan utträdesavtalet löpte ut den 31 december 2020 gäller i stället fr.o.m. den 1 januari 2021 ett handels- och samarbetsavtal mellan EU och Förenade kungariket. Brittiska körkort omfattas därmed inte längre av EU-lagstiftningen om ömsesidigt erkännande och utbyte av körkort. Frågor om erkännande och utbyte av brittiska körkort styrs i stället av medlemsstaternas nationella regleringar.

I Sverige gäller som utgångspunkt att ett utländskt körkort som har utfärdats av en stat utanför EES inte längre är giltigt om innehavaren har varit folkbokförd här i mer än ett år. I fråga om brittiska körkort har ett undantag från den tidsbegränsningen införts i 6 kap. 8 a § körkortsförordningen (1998:980). Innehavare av sådana körkort som är bosatta i Sverige ska kunna fortsätta att använda körkortet här även efter det att övergångsperioden löpt ut. En innehavare av ett brittiskt körkort saknar dock möjlighet att byta ut det

mot ett svenskt körkort. Det kan leda till att innehavaren måste skaffa sig ett svenskt körkort, exempelvis om han eller hon på grund av bosättningen i Sverige saknar möjlighet att förnya det brittiska körkortet.

Färöarna

De nordiska länderna har en lång tradition av nära relationer med varandra och ett tätt utbyte när det gäller bl.a. studier och arbetsmarknad. Färöarna ingår emellertid inte i EES. Huvudregeln i körkortslagen (1998:488) innebär därför att färöiska körkort inte gäller i Sverige om innehavaren har varit folkbokförd här i mer än ett år. För att underlätta för personer som innehar körkort utfärdade i Färöarna att bo, arbeta och studera i Sverige har det i 6 kap. 8 a § körkortsförordningen införts ett undantag från denna tidsbegränsning när det gäller sådana körkort. En innehavare av ett färöiskt körkort saknar dock möjlighet att byta ut det mot ett svenskt körkort. Det kan leda till att innehavaren måste skaffa sig ett svenskt körkort, exempelvis om han eller hon på grund av bosättningen i Sverige saknar möjlighet att förnya det färöiska körkortet.

Propositionen

Möjligheten för innehavare av körkort som utfärdats i Förenade kungariket att byta ut sina körkort mot likvärdiga svenska körkort upphörde när övergångsperioden i utträdesavtalet löpte ut, dvs. vid årsskiftet 2020/21. Vidare gäller att innehavare av körkort som har utfärdats i Färöarna i dag saknar möjlighet att byta ut sina körkort mot likvärdiga svenska körkort. Regeringen pekar vidare på att frågan om utbyte av färöiska körkort har tagits upp i Nordiska rådet som en gränshindersfråga.

Regeringen påpekar att avsaknaden av möjlighet att byta ut färöiska och brittiska körkort mot svenska medför olägenheter för innehavare av sådana körkort. Regeringen framhåller vidare att såväl de nordiska länderna som Förenade kungariket räknas till de mest trafiksäkra staterna i världen. Regeringen verkar för en överenskommelse med Förenade kungariket som möjliggör utbyte av svenska körkort mot brittiska.

För att underlätta för personer som innehar körkort utfärdade i Färöarna eller Förenade kungariket att bo, arbeta och studera i Sverige föreslår därför regeringen att den krets av länder från vilka körkort får bytas ut mot likvärdiga svenska körkort utvidgas till att omfatta även Färöarna och Förenade kungariket. Regeringen anser vidare att lagändringen bör träda i kraft så snart som möjligt och föreslår att lagändringen ska gälla fr.o.m. den 1 juli 2021.

Utskottets ställningstagande

Regeringens proposition innebär att kretsen av länder från vilka körkort får bytas ut mot likvärdiga svenska körkort vidgas till att omfatta även Färöarna och Förenade kungariket. När det gäller Färöarna kan utskottet konstatera att

förslaget ligger i linje med Nordiska rådets arbete för att motverka gränshinder och öka rörligheten inom Norden. När det gäller Förenade kungariket konstaterar utskottet att frågan har blivit angelägen i och med att landet lämnade Europeiska unionen och att övergångsperioden i utträdesavtalet löpte ut vid årsskiftet 2020/21. Utskottet är positivt till regeringens förslag och kan i sammanhanget konstatera att de nordiska länderna och Förenade kungariket räknas till de mest trafiksäkra staterna i världen.

Utskottet finner att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformat och kan också konstatera att det inte har väckts några följdmotioner med anledning av propositionen. Utskottet föreslår därför att riksdagen bifaller propositionen och antar det lagförslag som läggs fram i den.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2020/21:126 Utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i körkorts-
lagen (1998:488)

Häri genom föreskrivs att 6 kap. 7 § körkortslagen (1998:488) ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***6 kap.**7 §¹

Ett utländskt körkort som är utfärdat i en stat inom EES, Schweiz eller Japan och som gäller i Sverige ska efter ansökan bytas ut mot ett likvärdigt svenskt körkort, om innehavaren är permanent bosatt i Sverige. Om körkortet förstörts eller kommit bort ska beslut i fråga om att ersätta körkortet grundas på tillgängliga uppgifter.

Ett utländskt körkort som är utfärdat i en stat inom EES, Färöarna, Förenade kungariket, Japan eller Schweiz och som gäller i Sverige ska efter ansökan bytas ut mot ett likvärdigt svenskt körkort, om innehavaren är permanent bosatt i Sverige. Om körkortet förstörts eller kommit bort, ska beslut i fråga om att ersätta körkortet grundas på tillgängliga uppgifter.

Om ansökan avser utbyte vid utgången av den giltighetstid som är angiven på körkortet av ett körkort som är utfärdat i en stat inom EES, får utbyte även göras om körkortshavaren sedan minst sex månader studerar här.

Om ansökan avser utbyte vid utgången av den giltighetstid som är angiven på körkortet av ett körkort som är utfärdat i en stat inom EES och som omfattar någon av behörigheterna C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE, får utbyteskörkortet ge sådan behörighet endast om körkortshavaren i samband med ansökan har visat att de medicinska kraven för att ha sådan behörighet är uppfyllda.

Ett körkort som är utfärdat i Schweiz eller Japan får bytas ut eller ersättas endast om körkortshavaren uppfyller de personliga och medicinska krav som anges i 3 kap. 2 §.

Ett körkort som är utfärdat i Färöarna, Förenade kungariket, Japan eller Schweiz får bytas ut eller ersättas endast om körkortshavaren uppfyller de personliga och medicinska krav som anges i 3 kap. 2 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

¹ Senaste lydelse 2012:876.